

V Bruseli 27. októbra 2022
(OR. en)

14125/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0341(COD)**

EF 324
ECOFIN 1104
CODEC 1615

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	27. októbra 2022
Komu:	pani Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 546 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230, pokiaľ ide o okamžité úhrady v eurách

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 546 final.

Príloha: COM(2022) 546 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 26. 10. 2022
COM(2022) 546 final

2022/0341 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230, pokiaľ ide o okamžité
úhrady v eurách**

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2022) 546 final} - {SWD(2022) 546 final} - {SWD(2022) 547 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Okamžité platby sú formou úhrady, pri ktorej finančné prostriedky prechádzajú z účtu platiteľa na účet príjemcu v priebehu niekoľkých sekúnd, a to kedykoľvek, vo dne aj v noci a v ktorýkoľvek deň v roku. Tým sa okamžité platby odlišujú od iných úhrad, ktoré poskytovatelia platobných služieb¹ spracúvajú iba počas pracovného času, pričom finančné prostriedky sa príjemcovi pripíšu až do konca ďalšieho pracovného dňa.

Okamžité platby sú významnou technologickou inováciou v oblasti platieb. Umožňujú uvoľnenie finančných prostriedkov, ktoré sú zablokované vo finančnom systéme, vďaka čomu sú okamžite dostupné koncovým používateľom – teda spotrebiteľom a podnikom v EÚ – na účely spotreby a investícií. Okamžité platby takisto ponúkajú bankám a finančnotechnologickým spoločnostiam príležitosť vyvíjať nové riešenia v oblasti platieb na mieste interakcie (PoI), či už na fyzických predajných miestach, alebo v rámci transakcií elektronického obchodu (napríklad pomocou mobilných platobných aplikácií v smartfónoch). Takéto riešenia by prispeli k zníženiu súčasnej vysokej úrovne koncentrácie na trhu PoI, najmä v prípade cezhraničných platieb.

V EÚ už architektúra okamžitých platieb v eurách existuje. Jej súčasťou sú viaceré platobné systémy, ktoré ponúkajú okamžité vyrovnanie, ako aj systém okamžitých úhrad jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA) (systém okamžitých SEPA úhrad), ktorý v novembri 2017 začala prevádzkovať Európska platobná rada (EPC)².

Významným potenciálnym prínosom okamžitých platieb pre spotrebiteľov a podniky v EÚ však bráni pomalé zavádzanie a slabé využívanie okamžitých platieb. Na konci roka 2021 predstavovali okamžité platby iba 11 % úhrad v eurách odoslaných v EÚ³. Dôvody sa uvádzajú v posúdení vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k tomuto návrhu (pozri v ďalšom texte).

Komisia vo svojom oznámení z 5. decembra 2018 s názvom Smerom k silnejšej medzinárodnej úlohe eura⁴ podporila plne integrovaný trh s okamžitými platbami v EÚ s cieľom znížiť riziká a slabé miesta v oblasti retailových platieb a zvýšiť autonómiu existujúcich platobných riešení. Komisia vo svojom oznámení z 24. septembra 2020 o stratégii EÚ v oblasti retailových platieb⁵ oznámila, že ak to bude vhodné, navrhne právne predpisy, v ktorých sa bude vyžadovať, aby poskytovatelia platobných služieb v EÚ začali ponúkať okamžité platby v eurách do konca roka 2021. Rada vo svojich záveroch z 22. marca 2021⁶ zdôraznila podporu rozsiahleho využívania okamžitých platieb ako cieľ stratégie pre retailové platby. Komisia navyše vo svojom oznámení z 20. januára 2021 s názvom Európsky

¹ Poskytovateľ platobných služieb je poskytovateľ platobných služieb v súlade s vymedzením v prílohe I k smernici 2015/2366 (druhá smernica o platobných službách), napríklad úverová inštitúcia, platobná inštitúcia alebo inštitúcia elektronických peňazí.

² EPC je súkromnoprávne združenie poskytovateľov platobných služieb založené v roku 2002, ktoré predstavuje rozhodovací a koordinačný orgán európskeho odvetvia platieb a jeho hlavnou úlohou je rozvíjanie jednotnej oblasti platieb v eurách.

³ Zdroj: EPC.

⁴ COM(2018) 796 final z 5. decembra 2018.

⁵ COM(2020) 592 final z 24. septembra 2020.

⁶ 7225/21.

hospodársky a finančný systém: podpora otvorenosti, sily a odolnosti⁷ zopakovala dôležitosť svojej stratégie pre retailové platby a digitálnych inovácií v oblasti financií, ktoré predstavujú spôsob posilnenia jednotného trhu s finančnými službami, a tým aj posilnenia jeho otvorenej strategickej autonómie v makroekonomickej a finančnej oblasti. V nadväznosti na uvedené Komisia zahrnila iniciatívu týkajúcu sa okamžitých platieb do svojho pracovného programu na rok 2022⁸.

Rada vo svojich záveroch z 5. apríla 2022⁹ poukázala na zámer Komisie predložiť legislatívnu iniciatívu o okamžitých platbách, pripomenula cieľ podporovať rozvoj konkurencieschopných domácich a celoeurópskych trhov orientovaných platobných riešení a zdôraznila dôležitosť vymedzenia a účinného vykonávania rámca pre nezávislú, efektívnu, dobre fungujúcu, otvorenú a autonómnu európsku oblasť platieb.

• **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Všeobecná dostupnosť okamžitých platieb v eurách je nevyhnutnou súčasťou aktualizácie a modernizácie SEPA. SEPA umožňuje európskym spotrebiteľom, podnikom a orgánom verejnej správy uskutočňovať a prijímať cezhraničné platby v eurách tak jednoducho ako domáce platby a verejnosti dáva možnosť využívať existujúce platobné účty v príslušných domovských členských štátoch na prijímanie mzdy alebo úhradu účtov medzi rôznymi členskými štátmi. Projekt SEPA sa začal s podporou Komisie v roku 2002, čo bolo pre európsky bankový sektor podnetom na vytvorenie EPC, ktorá sa na žiadosť Komisie a Európskej centrálnej banky (ECB) zaviazala vytvárať harmonizované systémy pravidiel a postupov na vykonávanie platieb v eurách v intenzívnom dialógu so všetkými zainteresovanými stranami (vrátane obchodníkov a spotrebiteľov). Schéma SEPA úhrad v eurách začala fungovať v roku 2008 a schéma SEPA inkás v roku 2009. Tieto dve schémy sa v praxi stali povinnými pre platby v eurách nariadením o SEPA z roku 2012¹⁰. Systém okamžitých SEPA úhrad začal fungovať v roku 2017.

Na okamžité platby sa už uplatňujú dva právne akty EÚ v oblasti platieb, a to konkrétne smernica o platobných službách na vnútornom trhu z roku 2015 (druhá smernica o platobných službách)¹¹ a nariadenie o cezhraničných platbách¹², a budú sa na ne uplatňovať aj po nadobudnutí účinnosti tohto návrhu. V druhej smernici o platobných službách sa stanovujú pravidlá a povinnosti pre poskytovateľov platobných služieb a práva spotrebiteľov v súvislosti s mnohými druhmi platieb bežne využívaných v EÚ vrátane úhrad. V súčasnosti prebieha jej hodnotenie a v prípadných návrhoch na zmenu sa v plnej miere zohľadní tento návrh. V nariadení o cezhraničných platbách sa vyžaduje, aby sa za cezhraničné platby v eurách účtovala rovnaká cena ako pri domácich platbách zodpovedajúceho druhu v národnej mene (vrátane úhrad, a teda aj okamžitých platieb) spracúvaných rovnakým poskytovateľom platobných služieb (v ďalšom texte sa ďalej vysvetľuje vzájomné pôsobenie nariadenia o cezhraničných platbách s týmto návrhom).

⁷ COM(2021) 32 final z 19. januára 2021.

⁸ COM(2021) 645 final z 19. októbra 2021.

⁹ 6301/22.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1230 zo 14. júla 2021 o cezhraničných platbách v Únii (kodifikované znenie).

Poskytovatelia platobných služieb musia pri poskytovaní okamžitých platieb rovnako ako pri ostatných druhoch platieb zabezpečiť, aby mali zavedené náležité nástroje na predchádzanie podvodom, praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu fungujúce v reálnom čase v úplnom súlade s existujúcimi právnymi predpismi EÚ. Táto iniciatíva nemá vplyv na spoľahlivosť kontrol v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Okamžitý charakter týchto platieb, ku ktorým dochádza v čase kratšom než desať sekúnd, konkrétne nemá žiadny vplyv na povinnosť povinných subjektov vykonávať požadované kontroly v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a v prípade potreby predložiť správy o podozrivých transakciách. Na rozdiel od povinností preverovania sankcií, ktoré sa musia splniť pred vykonaním transakcie (v prípade okamžitých platieb teda v lehote desiatich sekúnd), a preto sa na ne vzťahuje tento návrh, zvyčajne ide o požiadavky *ex post*. Tento návrh takisto nemá žiadny vplyv na účinnosť a včasnosť preskúmania týchto správ o podozrivých transakciách finančnými spravodajskými jednotkami (FIU).

- **Súlad s ostatnými politikami EÚ**

Iniciatíva je v úplnom súlade s inými iniciatívami Komisie stanovenými v stratégii Komisie v oblasti digitálnych financií pre EÚ¹³, ktorá bola prijatá spoločne so stratégiou pre retailové platby a ktorej cieľom je podpora digitálnej transformácie finančného sektora a hospodárstva EÚ a odstránenie rozdrobenosti na digitálnom jednotnom trhu.

Takisto je v úplnom súlade s oznámením Komisie s názvom Smerom k silnejšej medzinárodnej úlohe eura¹⁴, v ktorom Komisia podporila plne integrovaný systém okamžitých platieb v EÚ s cieľom znížiť riziká a slabé miesta v retailových platobných systémoch a zvýšiť autonómiu existujúcich platobných riešení. Iniciatíva je takisto v súlade s oznámením Komisie z roku 2021 s názvom Európsky hospodársky a finančný systém: podpora otvorenosti, sily a odolnosti¹⁵, v ktorom sa zopakovala dôležitosť stratégie pre retailové platby a digitálnych inovácií v oblasti financií v záujme posilnenia jednotného trhu s finančnými službami. V tom istom oznámení sa potvrdilo, že útvary Komisie a ECB spoločne preskúmajú na technickej úrovni širokú škálu právnych, technických otázok a otázok v príslušných oblastiach politiky vyplývajúcich z možného zavedenia digitálneho eura, pričom zohľadnia svoje príslušné mandáty stanovené v zmluvách EÚ. Legislatívna iniciatíva týkajúca sa digitálneho eura je takisto súčasťou pracovného programu Komisie na rok 2023.

Úplné zavedenie okamžitých platieb je jedným z hlavných prvkov stratégie ECB pre retailové platby¹⁶, ktorá takisto poskytuje službu vyrovnania okamžitých platieb TARGET (TIPS). ECB preto možno vyzvať na vypracovanie stanoviska k tomuto návrhu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Vhodným právnym základom je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom sa európske inštitúcie poverujú prijatím ustanovení na vytvorenie vnútorného trhu a zabezpečenie jeho riadneho fungovania v súlade s článkom 26 ZFEÚ. Tento právny základ sa používa v prípade existujúcich právnych predpisov EÚ v oblasti platieb, ako je nariadenie o SEPA, druhá smernica o platobných službách a nariadenie o cezhraničných platbách.

¹³ COM(2020) 591 final z 24. septembra 2020.

¹⁴ COM(2018) 796 final z 5. decembra 2018.

¹⁵ COM(2021) 32 final z 19. januára 2021.

¹⁶ <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecb.eurosystemretailpaymentsstrategy~5a74eb9ac1.en.pdf>.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Poskytovanie služby zasielania a prijímania cezhraničných okamžitých platieb sa od všetkých príslušných poskytovateľov platobných služieb v EÚ môže požadovať iba prostredníctvom opatrení EÚ. Samotné členské štáty nemôžu stanoviť harmonizované pravidlá EÚ týkajúce sa cezhraničných okamžitých platieb, či už ide o preverovanie sankcií, alebo ochranu platiteľa v prípade podvodu či chýb. SEPA pre bežné úhrady a inkasá bola navyše vytvorená nariadením EÚ a týmto návrhom sa SEPA ďalej rozvíja.

- **Proporcionalita**

Požiadavka ponúkať okamžité platby v eurách sa vzťahuje len na poskytovateľov platobných služieb, ktorí svojim zákazníkom ponúkajú službu úhrad v eurách. V nariadení o SEPA sa už vylučujú platobné transakcie uskutočňované medzi poskytovateľmi platobných služieb a v rámci nich vrátane ich agentov alebo pobočiek na ich vlastný účet. Okrem toho sa táto požiadavka nevzťahuje na platobné inštitúcie¹⁷ a inštitúcie elektronických peňazí¹⁸, keďže v súčasnosti sa podľa smernice o konečnom zúčtovaní¹⁹ nemôžu zúčastňovať na systémoch vyrovnania označených podľa tejto smernice, ku ktorým patria mnohé systémy vyrovnania EÚ, ktoré sa všeobecne používajú na úhrady a okamžité platby. Je možné, že sa to opätovne zväží vzhľadom na budúce zmeny smernice o konečnom zúčtovaní po jej revízii. V rámci tohto návrhu sa však platobným inštitúciám a inštitúciám elektronických peňazí nebude brániť v ponúkaní okamžitých platieb používateľom platobných služieb na dobrovoľnom základe. V návrhu sa takisto stanovujú postupné termíny v súvislosti so službami prijímania a zasielania okamžitých platieb a pre poskytovateľov platobných služieb v eurozóne aj mimo nej.

- **Výber nástroja**

Vzhľadom na skutočnosť, že v nariadení o SEPA sa stanovujú technické a obchodné požiadavky na všetky úhrady v eurách a že okamžité platby v eurách sú novou kategóriou úhrad v eurách, je primerané, aby sa týmto návrhom zmenilo uvedené nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia 23. novembra 2017 predložila správu o uplatňovaní nariadenia o SEPA v súlade s článkom 15 nariadenia²⁰. V správe sa dospelo k záveru, že celkovo sa nariadenie o SEPA uplatňuje správne v celej EÚ a nie je potrebný nadväzujúci legislatívny návrh.

Keďže však okamžité platby v roku 2012, keď bolo nariadenie o SEPA prijaté, neexistovali, neuvádzali sa v ňom osobitné ustanovenia týkajúce sa tejto novej kategórie úhrad v eurách. Doplnením osobitných ustanovení týkajúcich sa okamžitých platieb v eurách do nariadenia o SEPA sa zohľadňuje modernizácia technológií úhrad v eurách, ktoré umožňujú okamžité spracovanie.

¹⁷ V zmysle vymedzenia v článku 4 bode 4 druhej smernice o platobných službách.

¹⁸ V zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 smernice 2009/110/ES (smernica o elektronických peniazoch).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/171123-report-sepa-requirements_en.pdf.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

S cieľom zabezpečiť, aby sa v návrhu Komisie zohľadňovali stanoviská všetkých zainteresovaných strán, konzultačná stratégia k tejto iniciatíve zahŕňala:

- verejné konzultácie, ktoré boli podkladom k stratégii Komisie pre retailové platby a ktoré prebiehali od 3. apríla do 26. júna 2020²¹,
- verejné konzultácie o úvodnom posúdení vplyvu tejto iniciatívy, ktoré prebiehali od 10. marca do 7. apríla 2021²²,
- otvorené verejné konzultácie, ktoré prebiehali od 31. marca do 23. júna 2021²³,
- ciele konzultácie zamerané na odvetvie platieb, ktoré prebiehali od 24. marca do 12. júna 2021²⁴,
- konzultácie so zainteresovanými stranami v dvoch expertných skupinách Komisie: v Skupine používateľov finančných služieb a expertnej skupine pre trh platobných systémov,
- *ad hoc* kontakty s rôznymi zainteresovanými stranami, ktoré iniciovali buď tieto strany alebo Komisia,
- webinár o potenciálnych prínosoch okamžitých platieb pre spotrebiteľov a podniky, ktorý usporiadalo Generálne riaditeľstvo Komisie pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov 10. júna 2021²⁵,
- konzultácie s expertmi z členských štátov rámci expertnej skupiny Komisie pre bankové, platobné a poisťovacie služby a expertnej skupiny pre reštriktívne opatrenia Únie a extrateritorialitu a semináre *ad hoc* o preverovaní sankcií.

Výsledok týchto konzultácií je zhrnutý v prílohe 2 k posúdeniu vplyvu, ktoré je pripojené k tomuto návrhu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Pri príprave tejto iniciatívy boli použité viaceré vstupy a zdroje expertízy vrátane:

- dôkazov získaných prostredníctvom rôznych konzultácií uvedených v predchádzajúcom texte,
- štúdie s názvom *IPs, Current and foreseeable benefits* (Okamžité platby, súčasné a predvídateľné prínosy), ktorú uskutočnil dodávateľ Fidelis Consulting a bola odovzdaná v roku 2021²⁶,
- informácií, ktoré pravidelne poskytuje EPC v súvislosti s účasťou na schéme SEPA úhrad a systéme okamžitých SEPA úhrad a ich používaní,

²¹ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-retail-payments-strategy_en.

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12931-Instant-payments_sk.

²³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12931-Instant-Payments/public-consultation_sk.

²⁴ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/2021-instant-payments_en#:~:text=%E2%80%A2%E2%80%A2%E2%80%A2-Target%20group,be%20addressed%20to%20all%20stakeholders.

²⁵ https://finance.ec.europa.eu/events/webinar-exploring-potential-instant-payments-eu-consumers-and-businesses-2021-06-10_en.

²⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/735d5b9d-0c5e-11ec-adb1-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-228471178>.

- informácií poskytovanými ECB a vnútroštátnymi platobnými výbormi,
 - databázy ORBIS,
 - registra platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) podľa druhej smernice o platobných službách,
 - diskusného dokumentu *Discussion paper on the EBA's preliminary observations on selected payment fraud data under PSD2, as reported by the industry* (Diskusný dokument o predbežných zisteniach EBA týkajúcich sa vybraných údajov o platobných podvodoch podľa druhej smernice o platobných službách, ktoré oznámili subjekty z odvetvia),
 - dôkazov, ktoré poskytli poskytovatelia platobných služieb a iné druhy poskytovateľov, najmä v súvislosti s nákladmi prostredníctvom cielených konzultácií a dvojstranných kontaktov,
 - dôkazov, ktoré poskytla Európska organizácia spotrebiteľov, najmä v súvislosti s cenami okamžitých platieb v eurách.
- **Posúdenie vplyvu**

K tomuto návrhu je pripojené posúdenie vplyvu²⁷, ktoré bolo 27. apríla 2022 predložené výboru pre kontrolu regulácie a ktoré bolo v nadväznosti na opätovné predloženie 8. júla 2022 schválené 7. septembra 2022.

V posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že zásadným problémom je slabé využívanie okamžitých platieb v eurách merané ako percentuálny podiel všetkých úhrad v eurách zaslaných v EÚ (približne 11 %). Tento problém má dva dôsledky:

- nerealizujú sa prínosy ani zvýšenie efektívnosti vyplývajúce z okamžitých platieb, a to na makroúrovni aj v prípade osobitných kategórií zainteresovaných strán vrátane spotrebiteľov, obchodníkov, podnikových používateľov, poskytovateľov platobných služieb a finančnotechnologických spoločností a orgánov verejnej správy vrátane daňových orgánov,
- výber platobných prostriedkov na PoI je obmedzený, a to najmä v prípade cezhraničných transakcií.

Identifikovali sa štyri príčiny problému, konkrétne dve na strane ponuky a dve na strane dopytu:

- nedostatočná motivácia poskytovateľov platobných služieb ponúkať okamžité platby v eurách (príčina na strane ponuky),
- odrádzajúce poplatky za transakcie v prípade okamžitých platieb v porovnaní s inými platobnými prostriedkami (príčina na strane dopytu),
- vysoká miera zamietnutých okamžitých platieb, pri ktorých sa nesprávne identifikovalo, že sa na nich zúčastňujú osoby uvedené v sankčných zoznamoch EÚ (príčina na strane ponuky),
- obavy platiteľov týkajúce sa bezpečnosti okamžitých platieb (príčina na strane dopytu).

²⁷ Pracovný dokument útvarov Komisie, SWD(2022) 546.

V rámci posúdenia vplyvu sa predkladá balík uprednostňovaných možností, ktoré zodpovedajú štyrom identifikovaným príčinám problému:

- požiadavka na poskytovateľov platobných služieb, ktorí poskytujú službu bežných úhrad v eurách (s cielenými výnimkami), aby ponúkali zasielanie a prijímanie okamžitých platieb v eurách,
- požiadavka na poskytovateľov platobných služieb, aby za okamžité platby v eurách neúčtovali viac ako za bežné úhrady v eurách,
- požiadavka, aby sa preverovanie sankcií uskutočňovalo formou veľmi častého porovnávania klientov so sankčnými zoznamami EÚ (ako sa to už deje v niektorých členských štátoch pri domácich platbách), a nie v prípade každej transakcie,
- požiadavka na poskytovateľov platobných služieb, aby poskytovali službu, ktorá by umožnila upozornenie zákazníkov v prípade, že sa zistí nezhoda medzi menom príjemcu a medzinárodným číslom bankového účtu (IBAN), ktoré uviedol platiteľ.

Uvedené požiadavky sa zavádzajú prostredníctvom zmeny nariadenia o SEPA, v ktorom sa upravujú aj iné druhy platieb v eurách vrátane bežných úhrad. Požiadavky týkajúce sa preverovania sankcií a ochrany platiteľa sa však obmedzujú iba na okamžité platby v eurách, pri ktorých majú podľa zistení hlavné príčiny problému najväčší vplyv. V prípade okamžitých platieb nie je možné, aby poskytovatelia platobných služieb v priebehu desiatich sekúnd overili, či sa na označenej transakcii zúčastňujú osoby uvedené v sankčných zoznamoch EÚ, v dôsledku čoho je takáto transakcia neodôvodnene zamietnutá. V prípade bežných úhrad tento problém nevzniká. Platiteľov od častejšieho výberu okamžitých platieb namiesto bežných úhrad navyše odrádza pocit, že pri použití bežných úhrad majú viac možností na získanie finančných prostriedkov späť, ak by došlo k podvodu alebo chybám.

V posúdení vplyvu sa identifikovali významné, no primerané jednorazové náklady na vykonávanie spojené s ponúkaním okamžitých platieb pre poskytovateľov platobných služieb, ktorí ich zatiaľ neponúkajú, ako aj náklady na vykonávanie spojené so zabezpečením spôsobu kontroly, či IBAN príjemcu zodpovedá menu príjemcu, pre väčšinu poskytovateľov platobných služieb. Priebežné náklady pre poskytovateľov platobných služieb by boli obmedzené. Celkovo by bol vplyv nákladov na poskytovateľov platobných služieb postupom času neutrálny, a to vzhľadom na významné úspory vyplývajúce z navrhovaného nového prístupu k preverovaniu sankcií, menej času a úsilia vynaloženého na riešenie podvodov a chýb a nižšie náklady spojené s manipuláciou s hotovosťou a so šekmi, ako aj vzhľadom na vyhliadku účinnejšieho konkurovania etablovaným subjektom na trhu PoI a ponúkaniu inovatívnych riešení PoI založených na okamžitých platbách, a to aj v prípade cezhraničných platieb.

Zo zlepšenia likvidity a peňažného toku budú vyplývať mnohé výhody. Budú z nich ťažiť všetci príjemcovia okamžitých platieb vrátane spotrebiteľov, obchodníkov, podnikových používateľov a orgánov verejnej správy vrátane daňových orgánov a významne zvýšia ich hospodársku efektívnosť. V súčasnosti platobnými systémami v ktorejkoľvek chvíli prechádzajú mnohé miliardy eur, ktoré nie sú dostupné na účely spotreby či investícií.

Rozsiahlejším využívaním okamžitých platieb sa takisto stimuluje vývoj nových platobných riešení, aby sa okamžité platby mohli využívať na PoI na nákup tovaru a služieb, najmä v prípade cezhraničných transakcií. Tým sa zintenzívni hospodárska súťaž v sektore a znížia sa náklady obchodníkov, ktorí ich potenciálne môžu prenášať na spotrebiteľov.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Táto iniciatíva nie je iniciatívou v rámci Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT). Hoci má podobu zmeny nariadenia o SEPA, v ktorom sa stanovujú požiadavky na úhrady a inkasá v eurách, nie je založená na hodnotení daného nariadenia a nariadenie sa ňou nemení nad rámec toho, čo je nevyhnutné na začlenenie nových ustanovení, ktoré sa týkajú konkrétne okamžitých platieb.

V súlade so zásadou rovnováhy záťaže sa Komisia zaviazala „v čo najväčšej miere kompenzovať“ náklady na prispôsobenie spojené s novými iniciatívami a vyrovnať nové administratívne náklady zodpovedajúcim znížením administratívnych nákladov spojených s inými iniciatívami²⁸. Súčasťou tohto návrhu však nie sú administratívne náklady pre podniky, občanov či orgány verejnej správy, keďže iniciatíva nepovedie k zvýšenému dozoru či dohľadu nad poskytovateľmi platobných služieb ani k osobitným ohlasovacím povinnostiam. S iniciatívou sa nespájajú ani žiadne regulačné poplatky ani platby.

Hoci sa náklady na prispôsobenie podľa zásady rovnováhy záťaže nemusia vyrovnávať, opakujúce sa úspory nákladov poskytovateľov platobných služieb vyplývajúce z nového prístupu k preverovaniu sankcií pravdepodobne viac než vyrovnajú náklady na prispôsobenie, ktoré vzniknú v dôsledku iných zložiek tohto návrhu, vďaka čomu budú náklady na prispôsobenie spojené s iniciatívou celkovo záporné (t. j. pôjde o úspory)²⁹.

- **Základné práva**

Iniciatíva je v súlade so základnými právami.

V rozsahu, v akom je spracúvanie osobných údajov potrebné na dosiahnutie súladu s touto iniciatívou, musí byť toto spracúvanie v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov³⁰.

V rámci tejto iniciatívy sa stanovuje povinnosť overovať nezrovnalosti medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu v prípade okamžitých platieb v eurách. Ak sú príjemcovia fyzické osoby, spracúvanie ich mien a identifikátorov platobných účtov je primerané a nevyhnutné na predchádzanie podvodným transakciám a zisťovanie chýb. V návrhu sa ďalej stanovuje postup preverovania toho, či sa medzi zákazníkmi poskytovateľov platobných služieb nenachádzajú osoby alebo subjekty uvedené v zozname, na ktoré sa vzťahujú sankcie EÚ. Stanovujú sa v ňom jasné pravidlá týkajúce sa frekvencie tohto preverovania a zodpovednosti zaň. Iniciatívou sa zabezpečuje, aby boli osobné údaje na účely vykonania takéhoto preverenia primerané, relevantné a obmedzené na nevyhnutný rozsah.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

²⁸ Administratívne náklady sa vymedzujú ako „náklady, ktoré znášajú podniky, občania, organizácie občianskej spoločnosti a orgány verejnej správy v dôsledku administratívnych činností vykonávaných v záujme plnenia administratívnych povinností, ktoré sú súčasťou právnych noriem“.

²⁹ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2022) 546.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Všeobecný cieľ, ktorý spočíva v zväčšovaní objemu okamžitých platieb v eurách v porovnaní so všetkými úhradami v eurách, možno monitorovať priebežne na základe údajov od EPC, ktorá riadi schému SEPA úhrad a systém okamžitých SEPA úhrad. Monitorovanie využívania okamžitých platieb v eurách v rôznych prípadoch použitia (okrem iného na PoI) a objemu okamžitých platieb v eurách v porovnaní s hotovosťou alebo kartami si vyžiada zlúčenie údajov z viacerých rôznych zdrojov s pomocou ECB a EBA. Na poskytovateľov platobných služieb sa nebudú vzťahovať žiadne nové požiadavky na podávanie správ.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Týmto návrhom sa do nariadenia o SEPA zavádzajú ďalšie ustanovenia týkajúce sa okamžitých platieb v eurách a vymedzuje sa v ňom, ktorí poskytovatelia platobných služieb musia tieto ustanovenia dodržiavať.

Zavádza sa vymedzenie štyroch nových pojmov:

- „okamžitá úhrada“, ktorým sa stanovujú kľúčové technické požiadavky a objasňuje sa, že ide o podkategóriu úhrad v eurách,
- „používateľské rozhranie pre platobnú službu“, ktorým sa ďalej objasňujú ustanovenia týkajúce sa práva používateľov platobných služieb iniciovať okamžité platby prostredníctvom rovnakých kanálov, aké používajú na iniciáciu iných úhrad, a ustanovenia týkajúce sa poplatkov za zodpovedajúce úhrady v eurách,
- „identifikátor platobného účtu“, ktorým sa objasňuje, že „identifikátor čísla platobného účtu“ uvedený v článku 5 ods. 1 písm. a) nariadenia o SEPA a v článku 5c tohto návrhu by sa mal považovať za jedinečný identifikátor uvedený v článku 88 druhej smernice o platobných službách a vymedzený v článku 4 bode 33 danej smernice, ako aj
- „osoby alebo subjekty uvedené v zozname“, ktorým sa objasňuje, že poskytovatelia platobných služieb by mali dodržiavať postup stanovený v článku 5d tohto návrhu s cieľom zabezpečiť, aby dodržiavali sankcie EÚ, ktorých súčasťou je povinnosť zmraziť aktíva jednotlivcov alebo subjektov a nesprístupňovať im finančné prostriedky a hospodárske zdroje priamo ani nepriamo.

Okrem toho sa mení existujúce vymedzenie pojmu „retailový platobný systém“ s cieľom zohľadniť rôzne spôsoby vyrovnávania retailových platobných transakcií vrátane jednotlivého vyrovnania (na základe jednotlivých transakcií) a nepretržité vykonávanie okamžitých platieb v reálnom čase.

Povinné poskytovanie okamžitých úhrad v eurách (článok 5a)

Od poskytovateľov platobných služieb, ktorí poskytujú úhrady v eurách, sa bude vyžadovať, aby ponúkali službu zasielania a prijímania okamžitých platieb v eurách. Na účely tejto služby sa stanovuje viacero technických špecifikácií vrátane požiadavky prijímania platobných príkazov a dostupnosti okamžitých platieb 24 hodín denne 365 dní v roku bez toho, aby bolo možné stanoviť čas ukončenia alebo obmedziť spracúvanie okamžitých platieb iba na pracovné dni. Táto požiadavka sa nevzťahuje na platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí vzhľadom na ich obmedzený prístup k platobným systémom.

Zákaznícke rozhrania (používateľské rozhrania pre platobnú službu), prostredníctvom ktorých možno zadávať príkazy na úhrady, musia umožňovať aj zadávanie príkazov na okamžité platby. Ak poskytovateľ platobných služieb poskytuje možnosť zadávania viacerých platobných príkazov v spoločnom balíku pre úhrady, rovnakú službu musí ponúkať pre okamžité platby v eurách.

Zavedenie týchto požiadaviek bude postupné, pričom sa stanovujú tieto štyri samostatné dátumy:

- prijímanie okamžitých platieb v eurách pre poskytovateľov platobných služieb v eurozóne: 6 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia,
- zasielanie okamžitých platieb v eurách pre poskytovateľov platobných služieb v eurozóne: 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti,
- prijímanie okamžitých platieb v eurách pre poskytovateľov platobných služieb mimo eurozóny: 30 mesiacov po nadobudnutí účinnosti,
- zasielanie okamžitých platieb v eurách pre poskytovateľov platobných služieb mimo eurozóny: 36 mesiacov po nadobudnutí účinnosti.

Poplatky za okamžité platby [článok 5b a zmena nariadenia (EÚ) 2021/1230]

Poplatky, ktoré poskytovatelia platobných služieb uplatňujú na zasielanie alebo prijímanie okamžitých platieb v eurách, by nemali byť vyššie ako poplatky tých istých poskytovateľov za zasielanie alebo prijímanie bežnej úhrady v eurách. Táto požiadavka sa bude uplatňovať na všetkých poskytovateľov platobných služieb, ktorí ponúkajú okamžité platby v eurách, vrátane tých, ktorí okamžité platby v eurách ponúkať nemusia (ako sú platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí). Na poskytovateľov platobných služieb v eurozóne sa bude uplatňovať po uplynutí šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia a na poskytovateľov platobných služieb mimo eurozóny po uplynutí 30 mesiacov od nadobudnutia jeho účinnosti.

V prípade niektorých okamžitých platieb v eurách, konkrétne cezhraničných okamžitých platieb v eurách vykonávaných poskytovateľom platobných služieb, ktorý sa nachádza v členskom štáte mimo eurozóny, by uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2021/1230 o cezhraničných platbách mohlo viesť k vyššiemu poplatku, než sa vyžaduje v tomto návrhu. V článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1230 sa stanovuje: „Poplatky, ktoré poskytovateľ platobných služieb účtuje používateľovi platobných služieb v súvislosti s cezhraničnými platbami v eurách, sú rovnaké ako poplatky, ktoré tento poskytovateľ platobných služieb účtuje za zodpovedajúce vnútroštátne platby v tej istej hodnote v národnej mene členského štátu, v ktorom sa nachádza poskytovateľ platobných služieb používateľa platobných služieb“. Takýmito zodpovedajúcimi platbami by boli cezhraničná okamžitá platba v eurách a domáca okamžitá platba v národnej mene.

Pri stanovovaní ceny cezhraničnej okamžitej platby v eurách by mal poskytovateľ platobných služieb, ktorý sa nachádza mimo eurozóny, podľa tohto návrhu povinnosť účtovať buď rovnakú alebo nižšiu sumu, ako účtuje za bežnú cezhraničnú úhradu v eurách, a podľa nariadenia o cezhraničných platbách povinnosť účtovať presne rovnakú sumu ako v prípade domácej okamžitej platby v národnej mene. Splnenie oboch požiadaviek by však nebolo možné, ak takýto poskytovateľ platobných služieb v súčasnosti na domácu okamžitú platbu v národnej mene uplatňuje vyššie poplatky ako na cezhraničné bežné úhrady v eurách.

V záujme úplného splnenia cieľa nasmerovať používateľov platobných služieb k okamžitým platbám v eurách sa nariadenie (EÚ) 2021/1230 mení s cieľom zabezpečiť, aby mala cezhraničná okamžitá platba v eurách rovnakú alebo nižšiu cenu ako zodpovedajúca bežná

cezhraničná úhrada v eurách, a to aj v prípade, že cena takejto cezhraničnej okamžitej platby v eurách nie je rovnaká ako cena zodpovedajúcej domácej okamžitej platby v národnej mene.

Nezrovnalosti medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu (článok 5c)

Od všetkých poskytovateľov platobných služieb, ktorí ponúkajú službu zasielania okamžitých platieb v eurách (vrátane tých, ktorí nie sú povinní túto službu ponúkať), sa vyžaduje, aby používatelom platobných služieb poskytovali službu kontroly, či IBAN³¹ príjemcu zodpovedá menu príjemcu, a upozornenia tohto používateľa na prípadnú zistenú nezrovnalosť. K upozorneniu musí dôjsť pred tým, ako platiteľ dokončí platobný príkaz na okamžitú platbu a ako poskytovateľ platobných služieb okamžitú platbu vykoná. Používateľ sa v každom prípade naďalej môže rozhodnúť, či platobný príkaz na okamžitú platbu zadá.

Využívanie takejto služby používateľom nemá vplyv na zodpovednosť poskytovateľa platobných služieb za nevykonanie, chybné vykonanie alebo oneskorené vykonanie okamžitých platieb, ako sa stanovuje v článkoch 88 a 89 druhej smernice o platobných službách.

Poskytovatelia platobných služieb by mali používatelov platobných služieb upozorniť na zistenú nezrovnalosť medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu, ktoré uviedol platiteľ, a to pri vnútroštátnych aj cezhraničných okamžitých úhradách v eurách. Týmto návrhom sa poskytovateľom platobných služieb nebráni, aby takúto službu poskytovali aj vo vzťahu k iným druhom úhrad, nie len v prípade okamžitých platieb.

Poskytovatelia platobných služieb môžu za využitie takejto služby účtovať poplatok a používatelia platobných služieb ju využívať nemusia.

Na poskytovateľov platobných služieb v eurozóne sa bude táto požiadavka uplatňovať po uplynutí 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia a na poskytovateľov platobných služieb mimo eurozóny po uplynutí 36 mesiacov od nadobudnutia jeho účinnosti. Tieto lehoty sú v plnom súlade s termínmi na zavedenie požiadavky ponúkať službu zasielania okamžitých platieb v eurách.

Preverovanie okamžitých platieb v súvislosti so sankciami EÚ (článok 5d)

Od poskytovateľov platobných služieb sa vyžaduje harmonizovaný prístup, aby bolo možné uplatňovať sankcie EÚ bez zdvojovania, neefektívnosti a následných sporov spôsobených uplatňovaním odlišných postupov preverovania poskytovateľmi platobných služieb. Harmonizovaný prístup sa týka osobitných druhov sankcií, ktoré sa uplatňujú na jednotlivcov a subjekty, t. j. požiadavky, aby sa týmto osobám a subjektom zmrazili aktíva a aby sa im nesprístupňovali finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje. Konsolidovaný zoznam týchto osôb a subjektov vedú útvary Komisie³².

Od poskytovateľov platobných služieb sa aspoň raz denne a v každom prípade okamžite po nadobudnutí účinnosti nových alebo zmenených zápisov do zoznamu vyžaduje, aby preverovali, či sa medzi ich zákazníkmi nenachádzajú osoby alebo subjekty uvedené v zozname, na ktoré sa vzťahujú sankcie EÚ.

³¹ IBAN slúži ako jedinečný identifikátor v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 33 druhej smernice o platobných službách, a ako identifikátor platobného účtu, ako sa uvádza v článku 5 nariadenia (EÚ) č. 260/2012.

³² <https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=sk>.

Harmonizovaným prístupom sa poskytovateľom platobných služieb poskytuje veľmi potrebná právna istota, čím sa odstraňujú spory, ktoré bránia účinnému vykonávaniu okamžitých platieb v eurách, a zároveň sa nezhoršuje celková účinnosť preverovania sankcií.

Ak poskytovateľ platobných služieb platiteľa alebo príjemcu nevykoná požadované preverenie a následne sa podieľa na vykonaní okamžitej platby pre platiteľa alebo príjemcu, na ktorého sa vzťahujú sankcie EÚ, zodpovedá za finančnú škodu, ktorá vznikne inému poskytovateľovi platobných služieb, ktorý sa podieľal na okamžitej platbe, v dôsledku sankcií podľa nariadení EÚ o sankciách. Táto požiadavka sa bude uplatňovať na všetkých poskytovateľov platobných služieb, na ktorých sa vzťahuje článok 5d, po uplynutí šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia.

Sankcie (článok 11)

Za sankcie za nesplnenie právnych požiadaviek uvedených v tomto návrhu zo strany poskytovateľov platobných služieb zodpovedajú členské štáty. Sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Minimálna úroveň sankcií, ktorú môžu vnútroštátne orgány uložiť za nesplnenie povinností týkajúcich sa sankcií EÚ, sa stanovuje v novom odseku 1b článku 11 nariadenia o SEPA. Členské štáty musia uplatniteľné sankcie v rámci svojej jurisdikcie oznámiť Komisii.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230, pokiaľ ide o okamžité úhrady v eurách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³³,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky³⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012³⁵ sa stanovuje základ jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA). S cieľom vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšiu hospodársku súťaž, najmä pokiaľ ide o platby na mieste interakcie (PoI), by sa mal projekt SEPA neustále aktualizovať, aby sa zohľadnili inovácie a vývoj na trhu v oblasti platieb, podporoval sa vývoj nových platobných produktov pre celú Úniu a uľahčoval sa prístup nových účastníkov trhu.
- (2) Poskytovatelia platobných služieb sa v roku 2017 pod záštitou Európskej platobnej rady dohodli na systéme na okamžité vykonávanie úhrad v eurách pre celú Úniu. Ukázalo sa, že na zabezpečenie rozsiahleho využívania okamžitých úhrad v eurách na úrovni Únie nie je úsilie európskeho sektora platieb dostačujúce. Úplné sieťové účinky okamžitých úhrad v eurách možno dosiahnuť jedine všeobecným a rýchlym zintenzívnením tohto využívania, čo prinesie výhody a zvýšenie hospodárskej efektívnosti používateľom aj poskytovateľom platobných služieb, nižšiu koncentráciu trhu, intenzívnejšiu hospodársku súťaž a väčší výber elektronických platieb, najmä pokiaľ ide o cezhraničné platby na PoI.
- (3) V nariadení (EÚ) č. 260/2012 sa stanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách. Okamžité úhrady v eurách sú pomerne novou kategóriou úhrad v eurách, ktorá sa na trhu objavila až po prijatí uvedeného nariadenia. Popri

³³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

³⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22).

všeobecných požiadavkách uplatniteľných na všetky úhrady preto treba stanoviť osobitné požiadavky na okamžité úhrady v eurách.

- (4) S cieľom zintenzívniť využívanie okamžitých úhrad v eurách už bolo prijatých alebo navrhnutých viacero vnútroštátnych regulačných riešení vrátane posilnenia ochrany používateľov platobných služieb pred odoslaním finančných prostriedkov nezamýšľanému príjemcovi alebo vymedzenia postupu plnenia povinností vyplývajúcich zo sankcií Únie. Tieto vnútroštátne regulačné riešenia predstavujú riziko fragmentácie vnútorného trhu, čím sa zvyšujú náklady na zabezpečenie súladu v dôsledku rôznych súborov vnútroštátnych regulačných požiadaviek a vykonávanie cezhraničných okamžitých úhrad sa stáva náročnejším.
- (5) Pred tým, ako sa objavili okamžité úhrady, poskytovatelia platobných služieb vo všeobecnosti platobné transakcie spájali a zadávali ich do retailového platobného systému na účely zúčtovania a vyrovnania vo vopred stanovených časoch. V retailových platobných systémoch, ktoré sa v súčasnosti používajú na spracovanie okamžitých úhrad v eurách, sa však platobné transakcie zadávajú individuálne a sú spracúvané v reálnom čase a nepretržite. S cieľom zohľadniť túto skutočnosť je potrebné zmeniť vymedzenie pojmu „retailový platobný systém“.
- (6) Zabezpečenie toho, aby mohli všetci používatelia platobných služieb v Únii zadávať platobné príkazy na okamžité úhrady v eurách a tieto úhrady prijímať, je predpokladom rozsiahlejšieho využívania týchto transakcií. V súčasnosti okamžité platby v eurách neponúka najmenej tretina poskytovateľov platobných služieb v Únii. Tempo, akým poskytovatelia platobných služieb pridávajú okamžité úhrady medzi svoje služby, je navyše v posledných rokoch príliš pomalé, čo bráni ďalšej integrácii vnútorného trhu Únie s platbami. Od poskytovateľov platobných služieb by sa preto malo požadovať, aby ponúkali službu zasielania a prijímania okamžitých úhrad v eurách.
- (7) V záujme vytvorenia integrovaného trhu s okamžitými úhradami v eurách je kľúčové, aby sa takéto transakcie spracúvali v súlade so spoločným súborom pravidiel a požiadaviek. Okamžitá úhrada v eurách umožňuje pripísanie finančných prostriedkov na účet príjemcu v priebehu niekoľkých sekúnd a nepretržite. Nepretržitá dostupnosť každý deň v roku je základným prvkom okamžitých úhrad. Preto je vhodné, aby sa vo vymedzení pojmu okamžitých úhrad uvádzali osobitné podmienky, ktoré by mali spĺňať v súvislosti s časom prijatia platobných príkazov, spracovaním, pripísaním finančných prostriedkov a určením dátumu pripísania na účet pripísania alebo odpísania z účtu.
- (8) Existuje viacero rozhraní, prostredníctvom ktorých môžu používatelia platobných služieb zadať platobný príkaz na úhradu v eurách, a to okrem iného prostredníctvom internetbankingu, mobilnej aplikácie, bankomatu, v pobočke alebo telefonicky. S cieľom zabezpečiť, aby všetci používatelia platobných služieb mali prístup k okamžitým úhradám v eurách, by nemali existovať rozdiely v rozhraniach, prostredníctvom ktorých používatelia platobných služieb môžu zadávať platobné príkazy na okamžité úhrady a iné druhy úhrad. Ak navyše používateľ platobných služieb môže poskytovateľovi platobných služieb zadať viaceré platobné príkazy na úhradu naraz, rovnaká možnosť by mala byť dostupná aj v prípade okamžitých úhrad v eurách. Poskytovatelia platobných služieb by mali byť schopní štandardne ponúkať všetky úhrady v eurách iniciované používateľmi platobných služieb ako okamžité úhrady.

- (9) Uloženie povinnosti ponúkať službu zasielania a prijímania okamžitých úhrad v eurách platobným inštitúciám a inštitúciám elektronických peňazí by nebolo primerané, pretože tieto inštitúcie sa nemôžu prijať ako účastníci platobného systému označeného v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES³⁶. Tieto inštitúcie preto pri prístupe k infraštruktúre potrebnej na vykonanie okamžitých úhrad môžu čeliť ťažkostiam. Je preto primerané, aby sa povinnosť ponúkať službu zasielania a prijímania okamžitých úhrad v eurách na platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí nevzťahovala.
- (10) Používatelia platobných služieb sú veľmi citliví na výšku poplatkov za vzájomne zastupiteľné spôsoby platby. Výška poplatkov ich preto môže ku konkrétnemu spôsobu platby nasmerovať alebo ich od neho odvieť. Na tých vnútroštátnych trhoch, kde sa uplatňujú vyššie poplatky na úrovni transakcie za okamžité úhrady v eurách v porovnaní s poplatkami za iné druhy úhrad v eurách, je využívanie okamžitých úhrad slabé. To bráni dosiahnutiu úplných sieťových účinkov pre poskytovateľov aj používateľov platobných služieb. Všetky druhy poplatkov za vykonanie okamžitých úhrad v eurách, ktoré sa uplatňujú na platiteľov a príjemcov, vrátane poplatkov za jednotlivé transakcie alebo jednorazových poplatkov by preto nemali presahovať výšku poplatkov za zodpovedajúce druhy iných úhrad v eurách, ktoré sa uplatňujú na rovnakých používateľov platobných služieb. Pri identifikácii zodpovedajúcich druhov úhrad by malo byť možné použiť kritériá, ktoré zahŕňajú používateľské rozhranie pre platobnú službu alebo platobný nástroj použitý na iniciáciu platby, postavenie zákazníka, prípadne to, či je platba vnútroštátna alebo cezhraničná.
- (11) Z hľadiska zvýšenia dôvery používateľov platobných služieb v takéto služby a zabezpečenia ich používania je kľúčová bezpečnosť okamžitých úhrad v eurách. Platitelia, ktorí zamýšľajú zaslať úhradu určitému príjemcovi, môžu v dôsledku podvodu alebo chyby uviesť identifikátor platobného účtu, ktorý nezodpovedá účtu, ktorého držiteľom je príjemca. Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366³⁷ je jediným faktorom určujúcim správne vykonanie transakcie vo vzťahu k príjemcovi jedinečný identifikátor a poskytovatelia platobných služieb nie sú povinní overovať meno príjemcu. V prípade okamžitých úhrad platiteľ nemá dostatok času, aby si uvedomil, že došlo k podvodu alebo chybe, a pokúsil sa získať finančné prostriedky späť, skôr než sa pripíšu na účet príjemcu. Poskytovatelia platobných služieb by preto mali overovať, či existuje nezrovnalosť medzi jedinečným identifikátorom a menom príjemcu, ktoré uviedol platiteľ, a na zistenú nezrovnalosť upozorniť platiteľa, ktorý zadáva platobný príkaz na okamžitú úhradu v eurách. S cieľom vyhnúť sa nenáležitému sporom alebo omeškaniam pri okamžitom spracovaní transakcie by mal poskytovateľ platobných služieb platiteľa takéto upozornenie uskutočniť v priebehu najviac niekoľkých sekúnd od chvíle, keď platiteľ uviedol údaje príjemcu. V záujme toho, aby mal platiteľ možnosť rozhodnúť sa, či chce v zamýšľanej transakcii pokračovať, by mal poskytovateľ platobných služieb platiteľa takéto upozornenie uskutočniť pred tým, ako platiteľ transakciu autorizuje.

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45).

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).

- (12) Pravdepodobnosť toho, že poskytovateľ platobných služieb zistí nezrovnalosť, môžu zvýšiť niektoré atribúty mena príjemcu, na ktorého účet chce platiteľ odoslať okamžitú úhradu, vrátane diakritiky alebo rôznych možných prepisov mien v rôznych abecedách, rozdielov medzi zvyčajne používanými menami a menami uvedenými v úradných dokladoch totožnosti v prípade fyzických osôb alebo rozdielov medzi obchodnými a úradnými názvami v prípade právnických osôb. S cieľom vyhnúť sa nenáležitému sporom pri spracúvaní okamžitých úhrad v eurách a uľahčiť rozhodnutie platiteľa o tom, či má v zamýšľanej transakcii pokračovať, by mali poskytovatelia platobných služieb uvádzať mieru tejto nezrovnalosti, a to okrem iného tak, že by v upozornení uviedli, že neexistuje „žiadna zhoda“ alebo existuje „vysoká zhoda“.
- (13) Autorizácia platobnej transakcie, pri ktorej poskytovateľ platobných služieb zistil nezrovnalosť a upozornil na ňu používateľa platobných služieb, môže viesť k prevodu finančných prostriedkov nechcenému príjemcovi. V takých prípadoch by poskytovatelia platobných služieb nemali niesť zodpovednosť za vykonanie transakcie nezamýšľanému príjemcovi, ako sa stanovuje v článku 88 smernice (EÚ) 2015/2366. Poskytovatelia platobných služieb by mali používateľom platobných služieb oznámiť, aké dôsledky z hľadiska zodpovednosti poskytovateľov platobných služieb a práv používateľov platobných služieb na vrátenie finančných prostriedkov bude mať ich rozhodnutie ignorovať upozornenie na nezrovnalosť. Používatelia platobných služieb by mali mať možnosť ukončiť využívanie tejto služby kedykoľvek počas ich zmluvného vzťahu s poskytovateľom platobných služieb. Po ukončení využívania tejto služby by používatelia platobných služieb mali mať možnosť znovu sa k využívaniu služby vrátiť.
- (14) Je mimoriadne dôležité, aby si poskytovatelia platobných služieb účinne plnili svoje povinnosti vyplývajúce zo sankcií Únie voči osobám, orgánom alebo subjektom, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie aktív alebo zákaz sprístupniť im alebo v ich prospech, či už priamo alebo nepriamo, finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje na základe reštriktívnych opatrení prijatých v súlade s článkom 215 ZFEÚ (osoby alebo subjekty uvedené v zozname). V práve Únie sa však nestanovujú pravidlá týkajúce sa postupu alebo nástrojov, ktoré majú poskytovatelia platobných služieb použiť na zabezpečenie plnenia týchto povinností. Poskytovatelia platobných služieb teda uplatňujú rôzne spôsoby na základe individuálneho rozhodnutia alebo usmernenia dotknutých vnútroštátnych orgánov. Prax, v rámci ktorej sa plnenie povinností vyplývajúcich zo sankcií Únie dosahuje tak, že sa preveruje platiteľ aj príjemca zúčastnení na každej vnútroštátnej alebo cezhraničnej úhrade, vedie k veľmi vysokému počtu úhrad, ktoré sú označené ako transakcie s potenciálnou účasťou osôb alebo subjektov uvedených v zozname. V prípade veľkej väčšiny takýchto označených transakcií sa však po preverení ukáže, že sa na nich takéto osoby ani subjekty nezúčastňovali. Vzhľadom na povahu okamžitých úhrad nie je možné, aby poskytovatelia platobných služieb v krátkom čase takéto označené transakcie okamžite preverili, v dôsledku čoho sú zamietnuté. Poskytovateľom platobných služieb táto situácia spôsobuje prevádzkové problémy pri ponúkaní okamžitých úhrad používateľom platobných služieb v Únii spoľahlivým a predvídateľným spôsobom. S cieľom zabezpečiť väčšiu právnu istotu, zefektívniť snahy poskytovateľov platobných služieb zamerané na plnenie povinností vyplývajúcich zo sankcií Únie v kontexte okamžitých úhrad v eurách a predchádzať zbytočnému sťažovaniu týchto transakcií by teda poskytovatelia platobných služieb mali aspoň raz denne preverovať, či sa medzi ich používateľmi platobných služieb nachádzajú osoby alebo subjekty uvedené v zozname, a nemali by už uplatňovať preverovanie viazané na transakcie.

- (15) Aby sa predišlo iniciácii okamžitých úhrad z platobných účtov, ktoré patria osobám alebo subjektom uvedeným v zozname, a aby sa okamžite zmrazili finančné prostriedky zaslané na tieto účty, poskytovatelia platobných služieb by mali svojich používateľov platobných služieb preveriť čo najskôr po nadobudnutí účinnosti nového reštriktívneho opatrenia prijatého v súlade s článkom 215 ZFEÚ, ktorým sa stanovuje zmrazenie aktív alebo zákaz sprístupňovania finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, čím by sa zabezpečilo, aby si poskytovatelia platobných služieb účinne plnili povinnosti vyplývajúce zo sankcií EÚ.
- (16) Ak jeden poskytovateľ platobných služieb včas nepreverí svojich používateľov platobných služieb, mohlo by to viesť k tomu, že iný poskytovateľ platobných služieb, ktorý sa podieľa na vykonaní rovnakej okamžitej úhrady, nezmrazí finančné prostriedky osoby alebo subjektu uvedených v zozname alebo takejto osobe či takémuto subjektu sprístupní finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje. Poskytovateľom platobných služieb, ktorým sa uložia sankcie za nesplnenie povinností vyplývajúcich zo sankcií Únie v dôsledku toho, že iný poskytovateľ platobných služieb včas nepreveril svojich používateľov platobných služieb, by mal tento iný poskytovateľ sankcie nahradiť.
- (17) Porušovanie tohto nariadenia by malo podliehať sankciám, ktoré by mali ukladať príslušné orgány členských štátov. Takéto sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce. S cieľom prispieť k vzájomnej dôvere poskytovateľov platobných služieb a relevantných príslušných orgánov pri jednotnom a dôslednom uplatňovaní harmonizovaného prístupu k plneniu povinností poskytovateľov platobných služieb vyplývajúcich zo sankcií Únie je obzvlášť vhodné v celej únii harmonizovať minimálnu výšku sankcií za nesplnenie povinností poskytovateľov platobných služieb preverovať, či sa medzi ich používateľmi platobných služieb nachádzajú osoby alebo subjekty uvedené v zozname.
- (18) Poskytovatelia platobných služieb potrebujú dostatočný čas na splnenie povinností stanovených v tomto nariadení. Je preto vhodné zavádzať tieto povinnosti postupne, čo poskytovateľom platobných služieb umožní efektívnejšie využívať zdroje. Povinnosť ponúkať službu zasielania okamžitých úhrad by sa preto mala uplatňovať neskôr a mala by jej predchádzať povinnosť ponúkať službu prijímania okamžitých úhrad, keďže v rámci týchto dvoch služieb je zavedenie nákladnejšie a zložitejšie v prípade zasielania okamžitých úhrad, takže si vyžaduje viac času. Služba upozornenia platiteľa na zistenú nezrovnalosť medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu je relevantná iba v prípade poskytovateľov platobných služieb, ktorí ponúkajú službu zasielania okamžitých úhrad. Povinnosť ponúkať túto službu by sa preto mala uplatňovať od rovnakého okamihu ako povinnosť ponúkať službu zasielania okamžitých úhrad. Povinnosti, ktoré sa týkajú poplatkov a harmonizovaného postupu na zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich zo sankcií Únie, by sa mali uplatňovať hneď, ako budú poskytovatelia platobných služieb povinní ponúkať službu prijímania okamžitých úhrad. S cieľom umožniť poskytovateľom platobných služieb nachádzajúcim sa v členských štátoch, ktorých menou nie je euro, aby efektívne prideliли zdroje potrebné na zavedenie okamžitých úhrad v eurách, by sa povinnosti stanovené v tomto nariadení mali na týchto poskytovateľov platobných služieb uplatňovať od neskoršieho dátumu ako na poskytovateľov platobných služieb nachádzajúcich sa v členských štátoch, ktorých menou je euro, s rovnakým postupným prístupom k zavádzaniu jednotlivých povinností ako v prípade poskytovateľov platobných služieb nachádzajúcich sa v eurozóne.

- (19) Podľa článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1230³⁸ majú byť poplatky, ktoré poskytovateľ platobných služieb nachádzajúci sa v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, uplatňuje v súvislosti s cezhraničnými úhradami v eurách, rovnaké ako poplatky, ktoré tento poskytovateľ platobných služieb uplatňuje na vnútroštátne úhrady v národnej mene daného členského štátu. V situáciách, keď takýto poskytovateľ platobných služieb uplatňuje v prípade vnútroštátnych okamžitých úhrad v národnej mene vyššie poplatky ako v prípade vnútroštátnych bežných úhrad v národnej mene, a teda aj vyššie poplatky ako v prípade cezhraničných bežných úhrad v eurách, by bola výška poplatkov, ktoré by takýto poskytovateľ platobných služieb bol povinný uplatňovať podľa článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/1230 v súvislosti s cezhraničnými okamžitými úhradami v eurách, vyššia ako výška poplatkov za cezhraničné bežné úhrady v eurách. Aby sa predišlo protichodným požiadavkám a zohľadnil sa kľúčový cieľ, ktorým je nasmerovanie používateľov platobných služieb k okamžitým úhradám v eurách, v takýchto situáciách je vhodné požadovať, aby poplatky uplatňované na platiteľov a príjemcov v prípade cezhraničných okamžitých úhrad v eurách nepresahovali poplatky uplatňované v prípade cezhraničných bežných úhrad v eurách.
- (20) Nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (21) Každé spracúvanie osobných údajov v kontexte poskytovania okamžitých úhrad alebo služby zisťovania nezrovnalosti medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu a upozorňovania na túto nezrovnalosť, ako aj overovania toho, či sú používatelia platobných služieb osobami alebo subjektmi uvedenými v zozname, by malo byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁹. Spracúvanie mien a identifikátorov platobných účtov fyzických osôb je primerané a nevyhnutné na predchádzanie podvodným transakciám, zisťovanie chýb a zabezpečenie súladu s reštriktívnymi opatreniami prijatými v súlade s článkom 215 ZFEÚ, ktorými sa stanovuje zmrazenie aktív alebo zákaz sprístupnenia finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov.
- (22) Keďže ciele tohto nariadenia, konkrétne stanovenie potrebných jednotných pravidiel týkajúcich sa cezhraničných okamžitých úhrad v eurách na úrovni Únie a zvýšenie celkového využívania okamžitých úhrad v eurách, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, pretože členské štáty nemôžu ukladať povinnosti poskytovateľom platobných služieb, ktorí sa nachádzajú v iných členských štátoch, ale z dôvodu rozsahu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov.
- (23) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725⁴⁰ sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý [XX. XX. 2022]⁴¹ vydal stanovisko,

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1230 zo 14. júla 2021 o cezhraničných platbách v Únii (Ú. v. EÚ L 274, 30.7.2021, s. 20).

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov.

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Zmeny nariadenia (EÚ) č. 260/2012

Nariadenie (EÚ) č. 260/2012 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Vkladajú sa tieto body 1a až 1d:

„1a. „okamžitá úhrada“ je úhrada, ktorá spĺňa všetky tieto podmienky:

- a) časom prijatia platobného príkazu na takúto úhradu je okamih, keď platiteľ zadá svojmu poskytovateľovi platobných služieb pokyn na vykonanie danej úhrady, bez ohľadu na deň alebo hodinu;
- b) poskytovateľ platobných služieb platiteľa platobný príkaz na takúto úhradu okamžite spracuje bez ohľadu na deň alebo hodinu;
- c) prevádzaná suma sa na platobný účet príjemcu pripíše do desiatich sekúnd od okamihu prijatia platobného príkazu;
- d) dátum pripísania finančných prostriedkov na platobný účet príjemcu je rovnaký ako dátum, keď došlo k pripísaniu prevádzanej sumy na platobný účet príjemcu;

1b. „používateľské rozhranie pre platobnú službu“ je akýkoľvek spôsob, zariadenie alebo postup, prostredníctvom ktorého môže platiteľ svojmu poskytovateľovi platobných služieb zadať platobný príkaz na úhradu v listinnej alebo elektronickej podobe, vrátane internetbankingu, mobilnej bankovej aplikácie, bankomatu alebo akéhokoľvek iného spôsobu v priestoroch poskytovateľa platobných služieb;

1c. „identifikátor platobného účtu“ je jedinečný identifikátor v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 33 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366^{*1};

1d. „osoby alebo subjekty uvedené v zozname“ sú fyzické alebo právnické osoby, orgány alebo subjekty, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie aktív alebo zákaz sprístupniť im alebo v ich prospech, či už priamo alebo nepriamo, finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje na základe reštriktívnych opatrení prijatých v súlade s článkom 215 ZFEÚ;

^{*1} Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).“;

b) Bod 22 sa nahrádza takto:

takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39 – 98).

⁴¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

„22. „retailový platobný systém“ je platobný systém, ktorý nie je platobným systémom platieb vysokej hodnoty a ktorého hlavným účelom je spracúvať, zúčtovať alebo vyrovnávať úhrady alebo inkasá, pri ktorých ide najmä o malé sumy;“.

2. Vkladajú sa tieto články 5a až 5d:

„Článok 5a

Okamžité úhrady

1. Poskytovatelia platobných služieb, ktorí svojim používateľom platobných služieb ponúkajú platobnú službu zasielania a prijímania úhrad, musia všetkým svojim používateľom platobných služieb ponúkať platobnú službu zasielania a prijímania okamžitých úhrad.

Tento odsek sa však neuplatňuje na inštitúcie elektronických peňazí v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 smernice 2009/110/ES a na platobné inštitúcie v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 4 smernice (EÚ) 2015/2366.

2. Poskytovatelia platobných služieb musia pri vykonávaní okamžitých úhrad okrem požiadaviek stanovených v článku 5 plniť aj tieto požiadavky:

- a) zabezpečujú, aby mohli platitelia zadať platobný príkaz na okamžitú úhradu prostredníctvom rovnakého používateľského rozhrania pre platobnú službu ako to, prostredníctvom ktorého títo platitelia môžu zadať platobný príkaz na iné úhrady;
- b) po prijatí platobného príkazu na okamžitú úhradu ihneď overia, či sú splnené všetky podmienky potrebné na spracovanie platby a či sú dostupné potrebné finančné prostriedky, vyhradia sumu na účte platiteľa a okamžite odošlú platobnú transakciu poskytovateľovi platobných služieb príjemcu;
- c) zabezpečujú, aby boli všetky platobné účty, ktoré vedú, dostupné na okamžité úhrady 24 hodín denne v ktorýkoľvek kalendárny deň;
- d) po prijatí okamžitej úhrady ihneď sumu danej transakcie sprístupnia na platobnom účte príjemcu.

3. Poskytovatelia platobných služieb pri poskytovaní okamžitých úhrad v eurách musia svojim používateľom platobných služieb ponúknuť možnosť zadať viaceré platobné príkazy naraz, ak túto možnosť svojim používateľom platobných služieb ponúkajú v prípade iných druhov úhrad.

4. Poskytovatelia platobných služieb uvedení v odseku 1, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou je euro, začnú používateľom platobných služieb ponúkať službu prijímania okamžitých úhrad v eurách do ... [OP: vložte dátum = šesť mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a službu zasielania okamžitých úhrad v eurách do ... [OP: vložte dátum = 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Poskytovatelia platobných služieb uvedení v odseku 1, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, začnú používateľom platobných služieb ponúkať službu prijímania okamžitých úhrad v eurách do ... [OP: vložte dátum = 30 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a službu zasielania okamžitých úhrad v eurách do ... [OP: vložte dátum = 36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 5b

Poplatky v súvislosti s okamžitými úhradami

1. Akékoľvek poplatky, ktoré poskytovateľ platobných služieb uplatňuje na platiteľov a príjemcov v súvislosti so zasielaním a s prijímaním okamžitých úhrad v eurách, nesmú byť vyššie než poplatky, ktoré daný poskytovateľ platobných služieb uplatňuje v súvislosti so zasielaním a s prijímaním iných zodpovedajúcich úhrad v eurách.

2. Poskytovatelia platobných služieb, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou je euro, musia dosiahnuť súlad s týmto článkom do ... [OP: vložte dátum = šesť mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Poskytovatelia platobných služieb, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, musia dosiahnuť súlad s týmto článkom do ... [OP: vložte dátum = 30 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 5c

Nezrovnalosti medzi menom a identifikátorom platobného účtu príjemcu v prípade okamžitých úhrad

1. Poskytovateľ platobných služieb platiteľa v súvislosti s okamžitými úhradami overuje, či sa identifikátor platobného účtu a meno príjemcu, ktoré poskytol platiteľ, zhodujú. Ak sa nezhodujú, poskytovateľ platobných služieb upozorní platiteľa na každú zistenú nezrovnalosť a mieru každej takejto nezrovnalosti.

Poskytovateľ platobných služieb túto službu poskytne okamžite potom, ako mu platiteľ poskytol identifikátor platobného účtu a meno príjemcu, a pred tým, ako sa platiteľovi ponúkne možnosť autorizácie okamžitej úhrady.

2. Poskytovateľ platobných služieb zabezpečuje, aby zisťovanie nezrovnalosti a upozorňovanie na túto nezrovnalosť uvedené v odseku 1 nebránilo platiteľom autorizovať dotknutú okamžitú úhradu.

3. Poskytovatelia platobných služieb zabezpečujú, aby používatelia platobných služieb mali právo ukončiť prijímanie služby uvedenej v odseku 1, a informujú svojich používateľov platobných služieb o spôsobe, akým si môžu toto právo na ukončenie uplatniť.

Poskytovatelia platobných služieb takisto zabezpečujú, aby používatelia platobných služieb, ktorí ukončili prijímanie služby uvedenej v odseku 1, mali právo rozhodnúť sa, že budú danú službu opäť prijímať.

4. Poskytovatelia platobných služieb musia svojim používateľom platobných služieb oznámiť, že autorizácia transakcie napriek zisteniu nezrovnalosti a upozorneniu na túto nezrovnalosť alebo ukončenie prijímania služby uvedenej v odseku 1 môže viesť k prevodu finančných prostriedkov na platobný účet, ktorého držiteľom nie je príjemca uvedený platiteľom. Poskytovateľ platobných služieb túto informáciu poskytuje súčasne s upozornením na nezrovnalosť uvedeným v odseku 1 alebo v čase, keď používateľ platobných služieb ukončí prijímanie služby uvedenej v danom odseku.

5. Služba uvedená v odseku 1 sa platiteľovi poskytuje bez ohľadu na používateľské rozhranie pre platobnú službu, ktoré platiteľ použil na zadanie platobného príkazu na okamžitú úhradu.

6. Poskytovatelia platobných služieb, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou je euro, musia dosiahnuť súlad s týmto článkom do ... [OP: vložte dátum = 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Poskytovatelia platobných služieb, ktorí sa nachádzajú v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, musia dosiahnuť súlad s týmto článkom do ... [OP: vložte dátum = 36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Článok 5d

Preverovanie používateľov platobných služieb v súvislosti so sankciami Únie v prípade okamžitých úhrad

1. Poskytovatelia platobných služieb, ktorí vykonávajú okamžité úhrady, preverujú, či sa medzi ich používateľmi platobných služieb nenachádzajú osoby alebo subjekty uvedené v zozname.

Poskytovatelia platobných služieb toto preverenie vykonávajú okamžite po nadobudnutí účinnosti nových alebo zmenených reštriktívnych opatrení prijatých v súlade s článkom 215 ZFEÚ, v ktorých sa stanovuje zmrazenie majetku alebo zákaz sprístupňovania finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, a najmenej raz každý kalendárny deň.

2. Poskytovateľ platobných služieb platiteľa a poskytovateľ platobných služieb príjemcu, ktorí sa podieľajú na vykonaní okamžitej úhrady, počas vykonávania tejto úhrady nepreverujú, či sú platiteľ alebo príjemca, ktorých platobné účty sa používajú na vykonanie danej okamžitej úhrady, osobami alebo subjektmi uvedenými v zozname, nad rámec preverenia podľa odseku 1.

3. Poskytovateľ platobných služieb, ktorý nevykonával preverenia podľa odseku 1 a vykoná okamžitú úhradu, čím spôsobí, že iný poskytovateľ platobných služieb, ktorý sa podieľa na vykonaní danej okamžitej úhrady, nezmrazí aktíva osôb alebo subjektov uvedených v zozname alebo týmto osobám alebo subjektom sprístupní finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje, musí nahradiť finančnú škodu, ktorá vznikla druhému poskytovateľovi platobných služieb v dôsledku sankcií, ktoré mu boli uložené na základe reštriktívnych opatrení prijatých v súlade s článkom 215 ZFEÚ, v ktorých sa stanovuje zmrazenie aktív alebo zákaz sprístupňovania finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov.

4. Poskytovatelia platobných služieb musia dosiahnuť súlad s týmto článkom do ... [OP: vložte dátum = šesť mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].“

3. V článku 11 sa vkladajú tieto odseky 1a a 1b:

„1a. Odchylne od odseku 1 členské štáty do ... [OP: vložte dátum = štyri mesiace od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušovanie článkov 5a až 5d a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Takéto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Členské štáty oznámia Komisii tieto pravidlá a opatrenia do ... [OP: vložte = osem mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a bezodkladne jej oznámia každú nasledujúcu zmenu, ktorá ich ovplyvní.

1b. Vo vzťahu k sankciám uplatniteľným na porušovanie článku 5d členské štáty zabezpečujú, aby tieto sankcie zahŕňali:

- a) v prípade právnickej osoby správne pokuty až do výšky najmenej 10 % celkového čistého ročného obratu tejto právnickej osoby v predchádzajúcom obchodnom roku;
- b) v prípade fyzickej osoby správne pokuty až do výšky najmenej 5 000 000 EUR alebo v členských štátoch, ktorých menou nie je euro, zodpovedajúcej hodnoty v národnej mene k ... [OP: vložte dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Na účely písmena a) je v prípade, že je právnická osoba dcérskym podnikom materského podniku, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ^{*2}, alebo akéhokoľvek podniku, ktorý skutočne vykonáva rozhodujúci vplyv v tejto právnickej osobe, príslušným obratom obrat vyplývajúci z konsolidovanej účtovnej závierky konečného materského podniku v predchádzajúcom obchodnom roku.

^{*2} Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).“

Článok 2 **Zmena nariadenia (EÚ) 2021/1230**

V článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/1230 sa dopĺňa tento odsek 5:

„5. Odsek 1 tohto článku sa neuplatňuje v prípadoch, ak by sa v článku 5b ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 260/2012 od poskytovateľa platobných služieb, ktorý sa nachádza v členskom štáte, ktorého menou nie je euro, v súvislosti s okamžitou platbou vyžadovalo, aby účtoval poplatok nižší než poplatok, ktorý by sa účtoval v súvislosti s rovnakou úhradou, keby sa mal uplatniť odsek 1 tohto článku.

Na účely prvého pododseku je okamžitá úhrada okamžitou úhradou v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1a nariadenia (EÚ) č. 260/2012, ktorá je cezhraničná a v eurách.“

Článok 3 **Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka